

на каждого сотрудника в отдельности, совместной, слаженной работой обеспечить решение общих для нас задач.

И несмотря на отсутствие взаимной подчиненности между горисполкомом, УВД города и Линейными отделами милиции на ст. Харьков-пассажирский, мы все же нашли приемлемые формы сотрудничества и полное взаимопонимание роли и места каждого в обеспечении общественного порядка и спокойствия в городе.

В практику нашей работы вошло составление и осуществление совместных комплексных планов по укреплению правопорядка и усилению борьбы с преступностью, согласование своих действий при проведении различных массовых мероприятий, совместных рейдов и проверок.

Такое взаимопонимание и слаженная работа в немалой мере способствовали тому, что несмотря на сложную обстановку, все же ситуация в городе находится под контролем, не было допущено групповых беспорядков и конфликтов на политической, национальной, религиозной или какой-либо другой почве, хотя попытки дестабилизировать обстановку предпринимались отдельными политическими силами.

По нашему мнению совместная работа была бы еще более плодотворной и слаженной, а связи с Советами еще более прочными при возобновлении «Двойного подчинения» органов внутренних дел, о чем сессия городского совета обращалась в Министерство Внутренних дел Украины.

Это ни в коей мере не посягательство на подчинение себе милиции, а реалии сегодняшнего дня.

По итогам социологического исследования, проведенного в нашем городе горсоветом и Ассоциацией городов Украины, харьковчане сегодня, в ряду требований и претензий к горсовету, на первое место выдвигают не проблемы трудоустройства и безработицы, не обеспечение жильем и даже не вопросы своевременной выплаты заработной платы, а обеспечение правопорядка в городе.

Отсюда и необходимость наличия права у органов местного самоуправления больше влиять на их решение, особенно на работу блока общественной безопасности, обеспечивающего охрану порядка в общественных местах и профилактику уголовной преступности в отношении к личности.

Но и при сегодняшнем положении дел горсовет и горисполком будут и в дальнейшем наращивать свои усилия по укреплению связи с органами внутренних дел, оказанию им посильной помощи и поддержки в решении общих наших задач по созданию необходимых условий для нормальной жизни и плодотворной работы жителей города.

О.В. Поголоцкий

МОДЕЛЬ «COMMUNITY POLICING» ЯК МАЙБУТНЄ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ДОСВІД АНГАЛІ ТА УЕБАСУ, США І КАНАДИ)

Сучасні суспільства майже всього світу останнім часом зрозуміли необхідність докорінних перетворень у політиці їх держав щодо наприклад пріоритетного забезпечення прав та свобод людини і громадянина. Так, наприклад, в багатьох міжнародних документах відображено те, що людина, її життя та здоров'я, недоторканість і безпека визнаються найвищими соціальними цінностями, а головним обов'язком будь-якої держави повинно бути гарантування прав та свобод людини і громадянина.

З метою реалізації цих положень на практиці багато держав розпочали реформаційні проєкти майже всіх своїх служб (соціальних, економічних, охорони здоров'я, поліції зокрема).

Однією з основних частин такої реформи є перебудова поліцейських сил з наміром зміни пріоритетів в їх діяльності з державно-орієнтованих на суспільно-орієнтовані. Сьогодні вже довело, що цей крок є життєво необхідним. Актуальність таких дій обумовлена нерезультативністю і поганою якістю поліцейської служби. Одним із доказів цього є те, що більшість поліцейських офіційних осіб в різних країнах світу переконались в тому, що традиційні стратегії поліцейської діяльності не працюють. Так Грін, в одній із своїх праць зазначає, що «сьогодні більшість поліцейських відомств не мають інтенсивно поступаючої інформації, вони не можуть добре ідентифікувати проблеми, дуже часто їм не вистачає адміністративної та культурної гнучкості для миттєвого реагування на обстановку, що швидко змінюється» [7, р.146]. Тому саме зараз треба розробляти нові форми діяльності поліції, які будуть якнайбільше успішні в питаннях забезпечення прав людини.

В чому ж саме полягає проблема неефективності поліції, на чому конкретно треба ставити наголос в ході реформування даної структури? Можна дати таку відповідь на ці питання: як було доведено в результаті наукових винаходів і багатьох практичних експериментів, проведених останнім часом щодо діяльності поліції в нових демократичних умовах, останній не вистачає підтримки суспільства в її діяльності. Більше того, було встановлено, що поліція зможе досягти значних успіхів у боротьбі зі злочинністю лише в тому разі, коли буде побудовано атмосферу взаємоповаги і співробітництва між нею і громадянами. Також було зроблено наголос на тому, що далеко не тільки поліція повинна займатись питаннями поліпшення правопорядку, стриманням злочинного тиску і забезпеченням прав та свобод людини і громадянина. Відповідальність за все це лежить перш за все на самому суспільстві, а поліція є лише органом, найнятим цим суспільством, для *допомоги* на професійній основі охороняти законні інтереси громадян і створювати такі спільноти громадян, які своїми зусиллями були б в змозі захистити себе від протиправних посягань.

Саме тому переважна більшість вчених та практиків аргументують, що модель «Community Policing» (яка є синтезом традиційних тактик боротьби зі злочинністю і участі громадськості в цій роботі) є стратегією, яка найбільше підходить до вимог сучасного реформування поліції (The Community Policing Consortium, 1994; Rainer, 1994; Seagrave, 1996).

Як один із доказів на користь цієї моделі можна навести слова Беннетта, який вважає, що Community Policing є моделлю поліцейської діяльності, яка повністю відповідає сучасним потребам модернового суспільства, де робиться спроба змінити поліцейську парадигму з вузької концепції поліцейської охорони на більш ширшу – поліцейську службу [5].

В цій статті буде дано оцінку теоретичним аспектам «community policing», а також буде проведено аналіз досягнень у здійсненні цієї моделі на практиці.

По-перше, доцільним буде вказати, що модель «community policing» є ще досить «молодою», і, попри на певні позитивні досягнення в реалізації її на практиці, вдосконалення деяких теоретичних аспектів залишається актуальним. Так, зокрема, ще немає жодного загально прийнятого визначення, яке б

пояснювало, що таке «community policing» (цю точку зору розділяють такі вчені, як Hunt і Magenau, 1993, Mawby, 1990, які вказані в Seagrave, 1996:32).

Якщо подивитись в історію виникнення цього терміну, то можна побачити, що він бере свій початок в Британії, де з 1829 р. почала діяти поліцейська реформа, розроблена Робертом Пїлом. В теперішньому столітті нова хвиля використання «community policing» почалась з 1970-х як загальноприйнята назва для нової реформаційної політики. Аналогічні назви, які мали в собі термін «community», відносяться до зростаючої кількості реформаційних напрямків майже у всіх сферах життєдіяльності суспільства. Вони мали, наприклад, такі назви, як «community care»; «community architecture»; «community education»; «community radio» та інші (Friedman, вказаний в Seagrave, 1996:30).

Щоб розкрити зміст поняття «community policing», буде приведено визначення, яке спирається на думки провідних вчених Заходу. «Community Policing» – це нова філософія поліцейської діяльності, де поліція побудована по принципу децентралізації її структури, діє на проактивній основі в тісному зв'язку із місцевими жителями (community), визначаючи проблеми певної області (громадяни беруть участь в плануванні і визначенні пріоритетів у діяльності поліції) і співпрацюючи над віднайденням насправді діючих резолюцій у вирішенні цих проблем (Trojanovicz and Carter, 1998:10; Lord Scarman вказаний в Benyon, 1984; The Community Policing Consortium, 1994).

Виходячи з цього визначення, головною ідеєю, яку буде проведено в цій роботі, є найважливіша необхідність взаємодії поліції та громадськості з метою зниження рівня злочинності, безпорядків, а також, – жаху від злочину. Актуальність такого твердження підкреслює Фрідман, який вважає, що навіть найбільш реактивні поліцейські стратегії не можуть мати місце у вакуумі (Friedmann, 1992:14). Більш того, на думку професора Бенньона, «поліцейська автономія – це утопія» (Benyon, 1984: 108).

В працях провідних вчених Заходу широко розглядається питання щодо принципів «community policing», основними з яких вважають проведення консультацій і налагодження співробітництва з населенням (Bennett, 1994: 229). Інші академіки виділяють ще й такі принципи, як засноване на участі громадськості попередження злочинів, децентралізація поліцейської структури (Bailey, 1994 вказаний в Sunman, 1995:23); більш ширше визначення поліцейської роботи, надання більшої уваги так званим «м'яким» злочинам (Rosenbaum, 1998: 705.06.99).

1. Проведення консультацій. Це напрямок діяльності поліції, який передбачає широке коло дій, пов'язаних з отриманням від населення думок і очікувань щодо поліпшення якості їх обслуговування, або з визначенням пріоритетів діяльності поліції та її операційної політики.

Отримання такої інформації від населення є вельми важливим завданням, тому що «від цього виграють обидві сторони, оскільки це дасть можливість керівництву поліції більш відкрито і відповідально обговорювати з громадськістю питання поліцейської політики і допоможе отримати або покращити підтримку населення» (Oxford, 1984: 118). В цьому напрямку інший британський вчений сказав, що місцеві консультації зможуть реально допомогти в підвищенні взаємопорозуміння між поліцією та громадянами через роз'яснення, що поліція робить, які вона має проблеми в своїй діяльності і як вона долає їх (Raison, 1984: 224).

Саме тому британський парламент з особливою увагою розглянув рекомендації комісії, яку очолював лорд Скарман, щодо необхідності утворення «консультативного механізму» між поліцією та громадськістю на різних рівнях. Результатом цього стало прийняття дуже важливого закону РАСЕ в 1984 р. де спеціальні обов'язки були покладені на поліцію. Так, наприклад, поліцейські консультативні комітети були встановлені при кожному поліцейському департаменті.

2. Співробітництво з населенням. Співробітництво поліції з населенням полягає у встановленні діючих відносин між поліцією та місцевими жителями з метою досягнення суспільних цілей. Ця форма взаємодії включає в себе форму проактивної поліції, тобто такої організації поліцейської діяльності, де пріоритет віддається недопущенню скоєння злочинів або їх припинення. Це є одна з характерних відмінностей моделі community policing від моделі традиційної поліції, де майже всі зусилля поліції направлені на розкриття злочинів, які вже були скоєні. Така форма організації поліцейської роботи має назву «реактивна поліція».

Вважається, що форма проактивної поліції найкращим чином відповідає вимогам сучасної демократичної держави. Насправді, права людини будуть дійсно повністю захищені лише в тому разі, коли система превентивних заходів буде працювати ефективно і не буде допущено порушення прав людини. Більше того, очевидним є те, що легше і дешевше як для держави, так і для платників податків витратити зусилля на превентивні заходи, ніж на розкриття злочинів.

Саме тому, щоб побудувати партнерство з цивільним населенням, поліція повинна розвивати позитивні відносини з громадянами, залучати громадськість до роботи щодо випрацювання найкращих рішень для контролювання і попередження злочинності. Такі спільні зусилля поліції та громадян мають назву «процес вирішення проблем», що передбачає віднайдення найбільш прийнятих рішень додання проблем у сфері охорони правопорядку.

Не випадково, що майже у всіх найбільш розвинутих країнах світу зараз наголом в поліцейській діяльності ставиться на попередження злочинності за допомогою суспільства. Якщо взяти, наприклад, Британію, то можна навести декілька конкретних прикладів, яким чином громадяни допомагають поліції боротись із злочинами. Так, існує інститут спеціального констебля, де добровольці можуть виконувати деякі поліцейські функції. Дуже поширеною є система «сусідського спостереження», де громадяни беруть участь як індивідуально, так і через місцеве партнерство в рамках території проживання, роботи і т.ін. Організовано роботу з надання окремим громадянам і діловим компаніям порад по організації їх охорони. Проводяться дискусії, телевікторини з питань попередження злочинів. Розроблено систему заходів, які заохочують громадян буди свідками або інформаторами в різних справах.

Буде також доцільним вказати, що важливість участі громадськості в наданні допомоги поліції було підкреслено в одному з останніх урядових документів Великої Британії «White Paper», де було вказано, що громадяни повинні брати участь у боротьбі зі злочинністю (Bellnet, 1996: 110).

Довіра громадян до поліції є невід'ємною частиною досягнення успіху в поліцейській діяльності. Західні держави проголосили, що для побудови нової поліції необхідним є створення середовища взаємопорозуміння і довіри між поліцією та громадськістю. Для успішної реалізації поліцейських завдань

поліції не вистачає допомоги населення і, що не менш важливо – інформації про злочини, яка є вельми необхідною для своєчасного реагування на злочин і забезпечення прав людини і громадянина найкращим чином. Корисна інформація буде надходити від членів ком'юніті (місцевих жителів) тільки в тому разі, коли поліція встановить відносини довіри з людьми, яких вона обслуговує. «Така довіра дасть можливість поліції отримати більший доступ до цінної інформації від громадян, що в свою чергу, зможе стати передумовою ефективної боротьби та попередження злочинів, породить дуже важливу підтримку в діях по контролюванню злочинності, а також забезпечить можливість для поліцейських установити відносини співпраці з місцевими жителями» (the Community Policing Consortium, 1994). Це зможе допомогти в побудові поліцейської стратегії, де водночас із реагуванням на скоєні злочини, поліція почне ефективно займатись їх попередженням, що максимально відповідає інтересам кожної людини.

Без сумніву, для побудови такого середовища взаємопорозуміння необхідний якийсь час, особливо в тих місцевостях або країнах, де внутрішні конфлікти між поліцією і громадськістю існують довгий час або не існує порозуміння. «Побудова довіри не здійсниться протягом ночі: це потребує далеко йдучих зусиль» (the Community Policing Consortium), і особливо там, де бар'єри апатії та недовіри між поліцією та людьми існують вже давно.

Окремо слід наголосити, що в питаннях встановлення довіри між поліцією та громадянами дуже важливу роль відіграють засоби масової інформації. Вони зі свого боку можуть позитивно впливати та спогади людей щодо поліції, висвітлюючи позитивні сторони її діяльності, а також – проблеми, з якими зіштовхується поліція у процесі забезпечення прав громадян. Це зможе допомогти обернути погляди громадськості на реально існуючий стан справи у сфері охорони правопорядку, і породити підтримку щодо поліцейських зусиль.

Відповідальність поліції. Іншим невід'ємним компонентом в досягненні успіху в поліцейській діяльності є відповідальність поліції перед суспільством за її дії. Приділяючи особливу увагу цьому напрямку, Лорд Скарман підкреслив, що відповідальність – це конституційний механізм, через який можна забезпечити перевірку дій поліції в напрямку відповідності її дій щодо витрачання бюджетних коштів результатам боротьби зі злочинністю, тобто дасть можливість суспільству перевірити, що і як насправді поліція робить. Пояснюючи необхідність контролю за поліцейською діяльністю, Троянович і Картер вважають, що поліція повинна зрозуміти, що вона отримала свій мандат від громадськості, і тому повинна нести відповідальність перед останніми за виконання своїх обов'язків (Trojanovicz and Carter, 1998: 9).

Встановлення контролю за поліцейською діяльністю є важливим як мінімум в двох аспектах. По-перше, коли надійно діючий механізм контролю за поліцейською діяльністю буде встановлено, це дасть можливість не допустити перевищення службових повноважень співробітниками поліції, порушення прав громадян, а якщо такі дії все ж таки мали місце – то відповідно покарати винного і відновити порушене право людини. По-друге, існування такого контрольного механізму допоможе реально побачити проблеми, які має поліція і найбільш ефективним чином позбавитись їх за допомогою громадськості.

При розгляді питання відповідальності поліції за неправомірні дії, не можна не звернути увагу на практику, яку застосовано в Британії по розгляду скарг громадян. Крім внутрішньовідомчого розгляду скарг (старший офіцер, як правило, начальник підрозділу, розглядає заяви громадян) існує ще незалежний від поліції підрозділ, який називається Орган з розгляду скарг на поліцію (Police Complaints Authority) і наділений спеціальними повноваженнями в області розгляду найбільш складних справ по оскарженню неправомірних дій поліцейських. Більше цього, права громадянина захищені дуже ефективно через страхову систему. Кожна людина, чиє право було порушене, має право компенсації їй матеріальних і моральних збитків. До цього механізму може звертатись кожний, хто вважає, що його право порушене в обох випадках: коли право людини було порушене неправомірними діями поліцейського, а також, коли поліція не змогла затримати злочинця і поновити порушене право особи. На поновлення таких прав людини Британія витрачає дуже великі кошти.

Для проведення успішної поліцейської реформи недостатньо мати тільки теоретично гарно розроблену програму. Другим невід'ємним компонентом успіху є належна реалізація цих теоретичних положень на практиці. Для цього вельми важливим є встановлення реально працюючого механізму реалізації нової філософії поліцейської діяльності, що включав би підтримуючий інституційний апарат та обмірковане здійснення. Як представлено в працях різних вчених та практичних працівників, втілення моделі «community policing» на практиці має як позитивні риси, так і недоліки.

Серед позитивних рис деякі автори виділяють те, що «community policing» має гарний вплив на поліпшення задоволення поліцейських їх роботою (Green, 1996: 145). Більше того, ця модель підвищує мотивацію праці, розширює роль, яку відіграє поліція, поліпшує взаємовідносини як між співробітниками поліції, так і між громадянами та поліцейськими, а також збільшує очікування відносно участі місцевих жителів у зусиллях по попередженню злочинів (Logigio and Rosenbaum цитовані в Green, 1996: 145).

У відповідності до інших точок зору, ком'юніті-констеблі і поліцейські загальних обов'язків вважають, що робота ком'юніті-поліції є дуже важливою (Bennett, 1996: 114), що зусилля цієї моделі поліцейської діяльності мають вигідний ефект, підвищуючи в людях сенс ком'юніті (сукупності людей, які живуть разом в тій чи іншій місцевості) і заохочуючи партнерство серед них (Morgan and Newburn, 1997).

Але попри такі позитивні досягнення моделі community policing, останні результати оцінки її ефективності свідчать, що на сьогодні більше недоліків ніж позитивних моментів існує в практичній реалізації філософії цієї моделі (Bennett, 1996: 115-117).

Практичні докази свідчать, що здійснення філософії community policing є дуже важким. Щоб довести це, Vera Institute (США) провів дослідження, яке висвітлює, що програми з community policing зіткнулися з великими труднощами із встановленням твердих відносин взаємопорозуміння і підтримки в їх реалізації від місцевих жителів (Grinc, 1994; Sadd & Grinc, 1994 цитовані в Scogan, 1996).

Як вважає Грін, одним із постійних висновків у дослідженнях, які проводились майже десять років в галузі community policing, є консервативність поліцейських організацій в їх прийнятті нової моделі поліцейської діяльності.

Він підкреслює що структура та культура поліцейських організацій є найбільшою перешкодою в реалізації поліції, яка спирається на ком'юніті [7, р.145]. Інша проблема походить з того, що самі поліцейські є початково скептичні відносно нової концепції, якою є модель community policing [15, р.90]. В підтримку цього твердження Рейнер наводить статистичні дані, які свідчать, що 45% начальників поліції в Британії вважають, що community policing – це «вираз, що не має сенсу» (Reiner цитований в Bennett, 1996:114). Голдстейн підкреслює в цьому відношенні, що більшість поліцейських сил не хочуть брати «на озброєння» нову модель поліцейської діяльності без доказів її ефективності (Goldstein цитований в Rosenbaum, 1994). Більше того, поліцейські вважають, що така модель веде до відсутності в задоволенні їх роботою і є очевидною втратою фундаментальних поліцейських функцій, як вони розуміють це [7, р.144].

Цивільне населення також має проблеми відносно концепції community policing, що виражається в песимістичному ставленні до цієї стратегії (Skogan, 1996: 90). Так Беннетт, Морган та Маггс аргументують, що зустрічі в консультативних комітетах, як правило, мало хто відвідує, а ті, хто все ж таки ходить на такі зустрічі (як правило, це в більшості представники середнього класу, середнього віку, середнього рівня ментального розвитку), мають слабку обізнаність нагальних поліцейських проблем, що веде до результату, де інформація виходить тільки з одного боку: «поліція – населенню» (Bennett, 1996; Morgan цитований в Mawby, 1991). Крім того, кожний, хто має стосунок до співробітництва з поліцією, має вузьку, орієнтовану тільки на злочин точку зору на те, які проблеми важливі для дискусії під час цих зустрічей. В той же час, люди застосовують традиційне, орієнтоване на охорону закону (а не на попередження злочинів) розуміння того, які можливі рішення цих проблем можуть бути [15, р.104].

Інша практична проблема, яку було виявлено при реалізації моделі community policing полягає в тому, що не виконується фактично одна з умов успішного функціонування цієї моделі. Так, теорія даної поліцейської діяльності передбачає обов'язкове використання при її реалізації всіх ключових компонентів (принципів) community policing, а практика свідчить, що ця вимога повсякчасно порушується в кожному поліцейському відомстві. Такі порушення виглядають так: деякі поліцейські підрозділи використовують community policing тільки при патрулюванні, інші – для зниження жаху перед злочином або для встановлення впевненості населення в його поліції. Таке обмежене застосування принципів community policing не є коректним [7 р.141].

Ще не досягнуто порозуміння як серед теоретиків, так і серед практиків, що community policing ні в якому разі не є «м'якою» відносно злочину, що вона існує як додаток до традиційних обов'язків поліції по охороні правопорядку для того, щоб допомогти підвищити якість поліцейської служби відповідно до вимог, які ставить перед останньою сучасне життя і не є правонаступником для «старої» поліції. Так Троянович і Картер вважають, що ця поліцейська модель не передбачає заміщення для інших форм поліцейської діяльності, але – доповнює їх зусилля (Trojanovic і Carter, 1998:14).

Інші проблеми стосуються як традиційної поліції, так і нової водночас. Так, поширеною точкою зору є та, що погана якість поліцейської діяльності впливає на погане ставлення населення до поліції, що в свою чергу веде до

небажання звертатись до поліції за допомогою, навіть у випадках, коли було скоєно злочин. Практика свідчить, що дуже часто там, де поліція дискредитувала себе в очах населення, люди звертаються до поліції тільки в найскрутніших ситуаціях, наприклад, в разі скоєння тяжкого злочину. В цьому відношенні існує навіть термін – залежність заявлення про скоєний злочин від «типу злочину». Не є секретом, що така ситуація веде до збільшення кількості латентних злочинів, прямим наслідком чого є нерезультативне забезпечення прав та свобод громадян.

Ще однією перешкодою для ефективної діяльності поліції є система страхування. Практично у всіх західних державах страховий бізнес є розвинутим. Практично кожна людина страхує своє життя та здоров'я, майно та інші речі. Це дає реальну нагоду, в разі скоєння злочину, отримати як матеріальну, так і моральну компенсацію від страхової компанії. Крім того, самі держави із своїх коштів витрачають великі гроші на відшкодування шкоди, заподіяної громадянину злочинцем, особливо у випадках, коли злочин залишається не розкритим поліцією. В переважній більшості випадків жертви злочинів лишаються задоволені виплатою їм страхової вимоги, але це в свою чергу має дуже негативні наслідки для відновлення правопорядку. Так, наприклад, Мейхью аргументує, що «страховий ефект» має важливий вплив на рівень злочинності і розкриття злочинів (Mayhew цитований в Bennett, 1996: 119). Це обгрунтовується тим, що поліція зі свого боку витрачає менше зусиль в розкритті правопорушень, де людина отримала грошову компенсацію і вже більше немає вимог до поліції.

Перелічені вище проблеми, з якими зіштовхнулася community policing далеко не є вичерпними. Виходячи із положень, які було розкрито в цій статті, можна дійти висновку, що модель community policing ще не працює в повну силу в тих країнах, де вона буда взята на озброєння. Так, зі слов Беннета, британська поліція і суспільство ще досі не включили філософію community policing у своє звичайне мислення (Bennett, 1996). В Канаді ця стратегія діяльності поліції лишається поліцейсько-керованою, а громадяни рідко притягуються до вирішення питань політики або відповідальності поліції (Skogan, 1996).

Але попри такі, як може здатись на перший погляд, песимістичні результати, community policing вже виборолла право в сучасній науці називатись «моделлю поліцейської діяльності майбутнього», бо її принципи дуже щільно пов'язані з вимогами правової демократичної держави. Головна ідея проходить скрізь всю теорію даної моделі, яка свідчить, що права людини стали найбільш важливою рисою і пріоритетом поліцейської діяльності. З іншого боку, громадяни дуже широко залучаються до співробітництва з поліцією і розвитку стратегії попередження і боротьби зі злочинами. Таким чином, поліція навчається бути більш відповідальною перед людьми і суспільство має кращу нагоду контролювати поліцейську активність.

Виходячи із цього, community policing вважається вченими та практиками дзвекосяжною теорією, яка без сумніву стане новою традицією для поліцейських. Крім того, підкреслюється, що поліція не може успішно протистояти тиску злочинності насамоті. Саме тому, ця теорія передбачає обов'язковість об'єднання зусиль всієї «великої п'ятірки»: поліції, суспільства, соціальних організацій, політичних лідерів, а також засобів масової інформації (Trojanowicz цитований в Rosenbaum, 1994). Таким чином, community policing цілком

справедливо вважається майбутнім поліції. І це майбутнє повинно бути в руках і серцях не тільки однієї поліції.

Список літератури:

1. Benyon J. Scarman and After. Oxford, 1984.
2. Boateng P. The police, the community and accountability // J. Benyon. 1984.
3. Brodeur J.P. How to recognize good policing. Problems and Issues. London, 1998.
4. Bennett T. Police and Public Involvement in the Delivery of Community policing // Brodeur J.P. 1998.
5. Bennett T. Recent Developments in Community Policing // M. Stephens and S. Becker. 1994.
6. Friedmann R. Community Policing. Comparative perspectives and prospects. New York, 1992.
7. Greene J. Evaluating Planned Change Strategies in Modern Law Enforcement: Implementing Community-Based Policing // Brodeur J.P. 1998.
8. Eck J. and Rosenbaum D. The New Police Order: Effectiveness, Equity, and Efficiency in Community Policing // D. Rosenbaum. 1994.
9. Mawby R.I. Comparative Policing Issues. The British and American Experience in International Perspective. London, 1990.
10. Morgan R. and Newburn T. The Future of Policing. Oxford, 1997.
11. Oxford K. Policing by consent // J. Benyon. 1984.
12. Rosenbaum D. The Changing Role of the Police: Assessing the Current Transition to Community Policing // Brodeur J.P. 1998.
13. Rosenbaum D.P. The Challenge of Community Policing. Testing the promises. London, 1994.
14. Sacco V. Evaluating Satisfaction // Brodeur J.P. 1998.
15. Scogan W. Community Participation and Community Policing // Brodeur J.P. 1998.
16. Seagrave J. What's in a word? 'Community' Policing in Britain, USA and Canada. Police Journal. 1996.
17. Stephens M. and Becker S. Police Force. Police Service. Care and Control in Britain. London, 1994.
18. Sunman M. Lessons of Friendly Neighbourhood Police State. A comparative Study of Community Policing. MA in Public Order, University of Leicester. 1995.
19. Taylor R. et. el. Core challenges facing community policing: The emperor still has no clothes. 1998.
20. Trojanowicz R. and Carter D. The Philosophy and Role of Community Policing. 1998.
21. The Community Policing Consortium. Understanding Community Policing. A Framework for Action. 1994.

Р.В. Шейко

ДЕЯКІ ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ МОДЕЛІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ З НАСЕЛЕННЯМ

Одним з важливих напрямків реформування органів внутрішніх справ України виступає налагодження і підтримання стосунків між міліцією і населенням на принципах довіри, взаєморозуміння і добropорядності. У «Концепції розвитку системи Міністерства внутрішніх справ», схваленій Кабінетом Міністрів України від 24.04.1996 р., підкреслюється, що взаємодія з населенням, громадськими організаціями, підприємствами і закладами всіх форм власності, засобами масової інформації слід вважати безпосередньою умовою попередження правопорушень, охорони громадського порядку і особистої безпеки громадян. У своїй доповіді міністр внутрішніх справ Ю.Ф.Кравченко на розширеній колегії 13.07.1998 р. відзначив як одне з головних завдань – залучення до охорони правопорядку сил громадськості. ініціювання створення громадських формувань для сприяння міліції у попередженні правопорушень.